

۲۰۱۶/۱۲/۰۳

ډاکټر نبي مصداق

طالبانو ته نوې په لاس ورغلي موکه

دا یو واقعیت دی چې هر جنگ که هر څومره دوام وکړي، بیا هم د وخت او زمان د سیاسي، اقتصادي او ټولنیزو حالاتو په بدلون سره پای ته رسېږي. په افغانستان کې د وسله والو طالبانو جنگ هم د دوی د حکومت له نسکورېدو را په دې خوا پنځه لس کاله کېږي چې روان دی او په دې موده کې برسېره د هغو بهرنیانو په مرینه چې ۴۹ حکومتونو، عسکرو ته ورکړل، په زرگونو طالب، ملګي او نظامي افغانان هم په قتل رسېدلي دي. طالبانو د آفینې د اور ګاډي د پټلې له پرانیستولو نه یوه ورځ مخکې په یوه خپره شوي اعلامیه کې چې سرخط ورځپاڼې یې یوه برخه نقل کړې، وایي: (در اعلامیه طالبان به گونه یې خاص از پروژه های تاپی (د گازو نل لیکه چې له ترکمنستان نه د افغانستان له لارې پاکستان او هند ته ځي) کاسا ۱۰۰۰ (هغه زر میګا واټه برېښنا چې له قرغزستان او تاجکستان نه د افغانستان له لارې پاکستان ته نقلېږي)، مس عینک، انکشاف راهای مواصلاتی، خط آهن، پروژه های تمدید برق و بند های ابی یاد اوري شده است. (۲۰۱۶/نومبر/۳۰ د سرخط ورځپاڼه ۳۸۶ مه ګڼه) د گازو او تېلو د نل لیکي تضمین د طالبانو یو پلاوي چې څو کاله مخکې ترکمنستان ته تللی و، د هغه هېواد لومړي رییس جمهور، ترکمن باشي ته ورکړی و.

ځکه چې ترکمن باشي دوی ته ویلي ول چې که زه ژوندی وم او که نه، دا د گازو او تېلو نل لیکي به حتماً د افغانستان له لارې جنوبي اسيا ته غځېږي. که څه هم ایران هر ډول اسانتیاوې مور ته پشنهاد کړي دي؛ خو مور پوهېږو چې که افغانانو، شوروي اتحاد ته ماتې نه وای ورکړي، مور به هیڅ کله هم ازادي نه درلوده. ځکه هم غواړو چې له افغانستان سره، په دې او نورو برخو کې مرسته وکړو. دا چې اوس طالبانو د برېښنا هغه مزی چې پاکستان ته تېرېږي، هم یاد کړی او د نوري زیربنايي پروژو د نه تخریب او حتی د ساتنې ژمنه یې هم کړې ده؛ څو دلایل لري. لومړی دا چې غواړي ترکمنستان او پاکستان ته ژمن پاتې شي. دوهم دا چې طالبان له اقتصادي ستونزو سره لاس او ګرېوان دي. له همدې کبله له یوې خوا له خلکو نه د څنډو او څنډو په نامه پیسې ټولوي او له بلې خوا سټ عنصره افغان اردو او پولیسو کې داسې کسان پیدا کوي چې په دوی باندې پوستې او ورسره ټول تجهیزات و پلوري، لکه چې دا کار په تکرار سره په هلمند او په کندوز ولایتونو کې شوی دی. کابل ویسا ورځپاڼه د مانچسټر د ګارډین ورځپاڼې د یوه مطلب له مخې د وسله والو طالبانو د یو پخواني ډیپلوماټ له خولې چې ملا رحمت الله کاکازاده نومېږي لیکلي دي چې طالبان ورځ تر بلې له مالي پلوه کمزوري کېږي. له یوې خوا د دواړو خواوو تلفاتو ته پاملرنه کېږي او له بلې خوا، هغو عربو منابعو چې له طالبانو سره به یې مالي مرستې کولې، په دې جنگ کې د ماشومانو د وژنو له امله، خپلې مرستې بندې کړي دي. ګارډین لیکي چې (طالبان اوس دومره کمزوري شوي دي چې د خپلو سختو ټپیانو درملنه د پاکستان په روغتونونو کې نه شي کولای). د کاکا زاده په خبره، د بهرنیو ځواکونو په وتلو سره، د روانې جګړې مشروعیت خورا کمزوری شوی دی. ګارډین لیکي چې کاکا زاده د طالبانو مشرتابه سره نږدې اړیکې لري. یو بل طالب قومندان ګارډین ته ویلي چې (د وسله والو طالبانو مالي سرچینې د لومړي ځل لپاره د تېر کال د جولای په میاشت کې هغه مهال کمې شوي چې د طالبانو د پخواني مشر ملا محمد عمر مرینه اعلان شوه). کاکا زاده هم زیاتوي چې (د طالبانو په مشرتابه کې په دې وروستیو کې دا مفکوره ډېره پیاوړې شوې، چې جګړه په تېره درېدلې حالت ته رسېدلې، نه دوی کولای شي، چې افغانستان بیا په بشپړه توګه ونیسي او نه هم افغانستان کولای شي چې دوی په بشپړه توګه مات کړي. ښه دا ده چې د افغانستان له حکومت سره یو جوړ جاري ته ورسېږي.) د ولسمشر د ویاند مرستیال شاه حسین مرتضوي هشت صبح ورځپاڼې ته (۱۰/۹/۱۳۹۵) ویلي دي: (طالبان در عمل ثابت کنند که به زیر ساخته و به تاسیسات عام المنفعه اسیب وارد نمی کنند.) ښاغلی مرتضوي له هغو وړانګاریو نه چې طالبانو ښوونځیو، جوماتونو، صبحي مرکزونو او نورو ځایونو ته رسولې، وایي: (در طول دوه ماه فعالیت های ترورستی گروه طالبان، در یازده ولایت کشور، ۳۰۲ بایه مکتب، ۴۱ مرکز صحتی، ۵۰ محراب مساجد، ۵۳۰۵ باب منزل مسکونی، ۱۸۱۸ بابا دوکان، یک باب ساختمان دولتی، ۶ پایله پل، ۲۹۳ معبر، ۱۷۰ پلچک، ۱۲۳ کیلو متر سرک، ۲۰۳ دیوار استنادی و ۸۴ مراکز ارایه خدماتی، تخریب شده و یا هم اسیب جدي دیده اند.) د همدې دوو میاشتو د

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولی

شمېرنو تر څنګ، حکومت څه موده وړاندې اعلان وکړ چې په تېرو دوو کالو کې طالبانو د حکومت ډېرو زیربڼايي پروژو ته د دوو ميليارډو ډالرو په اندازه زيان اړولی دی. دا چې اوس طالبان وايي، چې اسلامي امارت، نه يوازې دا چې پس له دې به ملي پروژو ته زيان نه رسوي؛ خو د هغوی په ساتنو کې هم ژمن دي، چې خورا ښه خبره ده. خدای دي وکړي چې دا وروستی ژمنه يې، د پخوا په پرتله نه وي. دا دود ګرځېدلی و چې طالبانو به د هر ژمي په رارسېدو سره د جګړې د پای ته رسېدو خبرې کولې؛ خو دا ځل له پخوا پراخ توپير لري. او هم اوس داسې ښکاري چې د طالبانو دا ډېر تباہ کوونکی د يوې نيمې لسيزې جنګ پای ته په رسېدو کې وي او هيله ده، د افغانستان له حکومت سره د حزب اسلامي په شان، بې له کوم شرطه خبرو ته کېښني او په هغه سوله کې چې د افغانستان زورېدلي ټول خلک يې غواړي، شريک شي. نو پکار ده چې وسله وال طالبان له دې په لاس ورغلي موکې نه په سمه توګه استفاده وکړي او د راتلونکي گرم موسم يا پسرلي په راتلو سره يو ځل بيا په جنګ نه؛ بلکې په سوله او ارامۍ کې هم ځان او هم نورو ته د ژوند کولو زمينه برابره کړي.

پای

د پاڼو شمېره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راټولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ